

NİJER

ENERJİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: Nisan, 2025

Raporu Hazırlayan: Niamey Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

1. Giriş	3
2. Ülke Pazarında Enerji Sektörü	3
2.1. İlgili Sektörde Üretim ve Tüketim	3
2.2. Ortalama Üretici Fiyatları	4
2.3. İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	5
3. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	6
3.1. Enerji Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler	6
3.2. Enerji Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Ülkeler	7
3.3. Enerji Sektöründe Ülkenin Dörtlülük Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler	8
3.4. Enerji Sektöründe Ülkenin Dörtlülük Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler	10
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	11
4.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	11
4.2. Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	12
4.3. Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri	12
4.4. Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri	12
4.5. Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	12
4.6. Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	13
4.7. Yerleşik Ülkede Doğrudan Yatırım Yoluyla Giriş	13
4.8. Dağıtım Kanalları	13
4.9. Resmî Tatiller	13
4.10. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	14
4.11. Tanıtım ve Pazarlama	14
4.12. Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)	14
4.13. Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller	14
5. Sektörde Yatırımcılarımızı Bekleyen Fırsatlar	14
6. Sektörde Yatırımcılarımızı Bekleyen Tehditler	15
7. Enerji Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	15
8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	16
9. Genel Değerlendirme	16
10. Yararlı Adresler ve Kurumlar	17
11. Kaynakça	17
12. Tablolar Listesi	18

SEKTÖR RAPORLARI FORMATI

ENERJİ SEKTÖRÜ

1. Giriş

Nijer'deki enerji sektörüne ilişkin güncel verilere ulaşabilmek sorun teşkil etmektedir. Uluslararası Enerji Ajansı'ndan alınan verilerin önemli bir bölümü 2022 yılına aittir. Bunun yanı sıra yerel birimlerden sağlıklı veri temin edebilmesi konusunda zorluklar yaşanmaktadır. Rapor incelenirken bu hususlar göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca güncel yayınlandıkça rapor içerisinde değişiklikler yapılacaktır.

Enerji sektörüne bakıldığında mal ticareti dinamiklerinden farklı değişkenlerin olduğu görülmektedir. Sektöre bağlı ürünler sadece dış ticarete konu olacak ürünler değildir. Ürünlerin kaynak olarak kullanılıp yerleşik bir şekilde enerji üretimine imkân tanıyan potansiyeli bulunmaktadır. Bu sebeple, enerji sektörü incelenirken yerleşik ülkede yatırım yapabilme imkânı da göz önünde bulundurulmalıdır. Nijer özelinde bu durumun ağır bastığı görülmektedir. Özellikle ülkenin güneş alma süresinin fazla olduğu göz önüne alınarak yenilenebilir kaynaklardan enerji üretimine fırsat oluşturmaktadır. Bu alanda yapılacak yatırımlar ülkenin 2030 yılına kadar sera gazı emisyonunda vermiş olduğu %10,6'lık düşüş taahhüdüne de katkı sağlayacaktır (ICAT, 2025).

Ülkenin enerji kaynaklarına bakıldığında hidrokarbon ve biyokütlenin önemli yer tuttuğu görülmektedir. Bu sebeple güneş enerjisinden özellikle elektrik üretiminin maliyet açısından verimli olacağı değerlendirilmektedir.

2. Ülke Pazarında Enerji Sektörü

2.1. İlgili Sektörde Üretim ve Tüketim

Nijer'de enerji arzına bakıldığında 2022 yılı verilen göre %1,7 kömür, %22,6 petrol, %0,05 doğal gaz, %75,25 biyokütle ve atık kaynaklardan elde edilmektedir. Enerji tüketiminde %1,7 kömür, %22 ham petrol, %0,6 doğal gaz ve %75,7 biyokütle ve atık yer almaktadır. Ayrıca elektrik üretiminde kullanılan kaynaklara bakıldığında %22,4 kömür, %68,7 petrol, %5,9 doğal gaz ve %3 güneş enerjisi yer almaktadır. Toplam enerji tüketiminde ise %19 petrol, %3,2 elektrik ve %77,8 biyokütle ve atıklar yer almaktadır. Enerji tüketimin hangi alanlarda olduğuna bakıldığında %79'u konut, %3,3'ü sanayi, %13,8'i ulaşım ve %3,4 ticari ve kamu hizmetlerinde olduğu görülmektedir. Bu verilerin tamamı Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2022 yılına ait verileridir (IEA, 2025). Ülkenin 2010-2022 yılları arasında nüfusu yıllık %4 oranında artarken toplam enerji tüketimi kişi başına 0,11 toe (tonne of oil equivalent, 1 toe:11,63 MWh) olarak kalmıştır. Son yıllardaki enerji tüketimine bakıldığında 2021 yılında 2,871 ktoe, 2022 yılında 3,019 ktoe ve 2023 yılında 3,098 ktoe'dur. Bu verilere göre kişi başına düşen enerji tüketiminde Batı Afrika'da son, Dünya'da ise sondan 4. sıradadır (Enerdata, 2025).

IEA'nın verileri incelendiğinde, enerji arzının %5,4'ü ithalattan kaynaklanmaktadır. Toplam enerji arzında elektriğin ithalat oranı %83,4'tür. Petrol ürünleri tüketiminin %17,1'i petrol ürünleri

ithalatı kaynaklıdır. Ayrıca toplam enerji ithalatında petrol ürünlerinin ithalat payı %74'tür. Nijer'de kullanılan doğal gazın tamamı yerel üretimdir (IEA, 2025).

Ülkede petrol üretimi 2011 yılında başlamıştır ve üretimin istikrarlı olduğu görülmektedir. 2024 yılından itibaren 1.980 km uzunluğundaki petrol boru hattıyla (4.5 Mt/yıl) Agadem petrol sahasından Benin Kotonu limanına petrol sevkiyatı gerçekleştirilmektedir. Boru hattındaki sevkiyat iki ülke arasındaki ilişkilere bağlı olarak kesintiye uğrayabilmektedir. 2021 yılında ham petrol tüketimi 878 ktoe, 2022 yılında 782 ktoe ve 2023 yılında 902 ktoe'dur.

Nijer'in 2015 yılındaki Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planına göre yenilenebilir enerjinin toplam kurulu güç kapasitesi içindeki payını 2020 yılında %51'e ve 2030 yılında %58'e çıkartılması hedeflenmiştir. Ancak 2020 yılında bu hedefe ulaşılammış ve oran %8'de kalmıştır. Elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payına bakıldığında 2021 yılında %6,99, 2022 yılında %14,16 ve 2023 yılında %14,95'tir (Enerdata, 2025).

2022 yılı verilerine göre ülkedeki elektrik üretimi toplamda 782 GWh'tır. Kişi başına düşen elektrik tüketimi 0,06 MWh'tır. Elektrik tüketiminin %11,7'si sanayi, %28,3'ü ticari ve kamu hizmetleri, %59,2'si konutlar, %0,8'i de tarım ve ormancılık faaliyetlerinde tüketilmektedir (IEA, 2025). Ülkedeki elektrik altyapısı çok yetersizdir. Elektrifikasyon oranı %18'dir (Enerdata, 2025). 2021 yılından itibaren elektrik üretiminde özelleştirmeye gidilmiştir (AFDB, 2025).

Konutlarda tüketilen enerji kaynaklarına bakıldığında, %95,9 biyokütle ve atıklar, %2,4 elektrik ve %1,7 petrol ürünleri yer almaktadır. Ulaşımda tüketilen enerji kaynağının tamamı petrol ürünlerinden oluşmaktadır. Sanayideki enerji tüketiminde ise %88,8 petrol ve %11,2 elektrik kaynakları kullanılmaktadır. Son olarak hizmetler sektöründe kullanılan enerji kaynakları %48,8 biyokütle ve atıklar, %26,4 elektrik, %24,6 petrol ürünleri ve %0,3 kömür şeklindedir (IEA, 2025). Petrol ürünleri tüketiminde ise oranları şu şekildedir: %53,5 dizel, %33 benzin, %10,5 LPG, %1,9 fuel-oil ve %0,8 gazyağıdır (IEA, 2025).

2.2. Ortalama Üretici Fiyatları

Nijer'de enerji sektöründe kontrol büyük oranda kamudadır. Akaryakıt fiyatları, elektrik fiyatları kamu tarafından belirlenmektedir. Elektrik özelinde NIGELEC isimli kurum tüketicilere elektrik satışını gerçekleştirmektedir. Günlük tüketimde benzin 499 FCFA ve dizel 618 FCFA'dır. Aşağıdaki tabloda genel hatlarıyla elektrik fiyatları (Batı Afrika Frangı) yer almaktadır.

Tablo 1: Tüketime yansıyan elektrik fiyatları (FCFA, 1 AVRO~656 FCFA)

Tür	KWh Fiyatı	Sabit Vergi
Konut	68,37	1.278
Ticari İşletme (Dükkan, mağaza vs.)	96,38	12.784

2.3. İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Nijer’de enerji sektöründe faaliyet gösteren firmaların bir araya gelerek oluşturdukları dernek ya da buna benzer üretici birlikleri yer almamaktadır. Nijer’de özel sektörde yer alan firmalar Nijer Ticaret ve Sanayi Odası’na üye olabilmektedir. Ancak bu kuruma da üyelik zorunlu değildir. Aşağıda belirtilen firmaların pek çoğu bu kuruma üyedir.

Tablo 2: Enerji Sektörü Firmaları

GROUPE ORIBA BABA AHMED	Hidrokarbonlar, Gaz
ENTREPRISE M. MOREY	Hidrokarbonlar, Gaz
AGENCE POUR AGIREN AFRIQUE "AGI AFRIQUE SA"	Güneş Enerjisi
EN/SE ENGE SARL	Güneş Enerjisi
ENTREPRISE ENSRI	Güneş Enerjisi
LA SOCIETE TOUT HYDRO NIGER	Güneş Enerjisi
MBH ENERGIE	Gaz
SOCIETE ALLSTAR TECHNOLOGIES "ALLSTARTECH"	Güneş enerjisi
SOCIETE M.E.S INTERNATIONAL NIGER	Güneş enerjisi
SOCIETE NIGERIEENNE D'ENERGIE	Güneş enerjisi
SOLAIRE "SONIES" SOCIETE YANDALUX NIGER	Güneş enerjisi
SOLAR EUROMED NIGER	Güneş enerjisi
SONATECH	Güneş enerjisi
SUCCURSALE PROMOV	Güneş enerjisi
LIBYA OIL NIGER SA	Hidrokarbonlar
SOCIETE AMBUCCO SA	Hidrokarbonlar
SOCIETE MOBIL OIL NIGER	Hidrokarbonlar
SOCIETE NIGERIEENNE D'HYDROCARBURE "SONIHY"	Gaz
SOCIETE TOTAL NIGER	Hidrokarbonlar
STE NIGERIEENNE DE PRODUITS PETROLIERS "SONIDEP"	Petrol, Hidrokarbonlar, Gaz

3. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

Aşağıdaki tablo hazırlanırken enerji sektörü içerisine doğal gaz, kömür, petrol, elektrik ve uranyum dahil edilmiştir. İthalat ve ihracat verilerini trademap.org sitesinden alınmıştır.

3.1. Enerji Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler

Tablo 3: Enerji Sektörü 2023 Yılı İthalat

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$) (1000 \$)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Nijerya	116.967	%3,72
2	Hindistan	45.863	%1,46
3	Rusya	12.386	%0,4
4	Hollanda	7.740	%0,24
5	Fas	4.074	%0,12
6	Türkiye	2.439	%0,07
7	Senegal	2.405	%0,07
8	Çin	2.357	%0,07

Tablo 4: Enerji Sektörü 2024 İlk 3 Çeyrek İthalat

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$) (1000 \$)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Nijerya	80.093	%7,5
2	Hollanda	15.625	%1,47
3	Hindistan	7.355	%0,69
4	Türkiye	5.191	%0,48
5	Belçika	4.029	%0,37
6	Mısır	3.598	%0,33
7	Çad	3.064	%0,28

3.2. Enerji Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Ülkeler

Tablo 5: Enerji Sektörü 2023 Yılı İhracat

	Ülke Adı	İhracat Değeri (\$)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Fransa	204.349	%43,71
2	Mali	46.921	%10,03
3	Burkina Faso	33.822	%7,23
4	Çad	4.935	%1,05

Tablo 6: Enerji Sektörü 2024 Yılı İlk 3 Çeyrek İhracat

	Ülke Adı	İhracat Değeri (\$) (1000 \$)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Malezya	142.252	%33,30
2	Çin	80.777	%18,90
3	Çad	68.415	%16,01
4	Burkina Faso	20.423	%4,78
5	Mali	19.593	%4,58
6	Etiyopya	1.486	%0,34
9	Fas	800	%0,18

3.3. Enerji Sektöründe Ülkenin Dörtlü Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler

Tablo 7: 2023 yılı Dörtlü Tarifede İthalat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)

Gümrük Tarife Kodu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye'den İthalatı (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifinin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar:	106.226	2.439	2,29
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar:	45.831	-	-
2716	Elektrik enerjisi, (1) 15 0C'lık ısıda ölçülmüş.	41.462	-	-
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak ve benzeri katı yakıtlar:	16.993	-	-

Tablo 8: 2024 yılı (İlk 9 ay) Dörtlü Tarifede İthalat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)

Gümrük Tarife Kodu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye'den İthalatı (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar:	73.106	5.191	7,10
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar:	23.045	-	-
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak ve benzeri katı yakıtlar:	20.427	-	-
2716	Elektrik enerjisi, (1) 15 0C'lık ısıda ölçülmüş.	19.655	-	-

3.4. Enerji Sektöründe Ülkenin Dörtlü Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler

Tablo 9: 2023 yılı Dörtlü Tarifede İhracat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)

Tarife Pozisyonu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
2612	Uranyum ve toryum cevherleri, zenginleştirilmiş uranyum ve , toryum cevherleri:	204.349	-	-
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar:	86.018	31	0,03

Tablo 10: 2024 yılı (İlk 9 ay) Dörtlü Tarifede İhracat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)

Tarife Pozisyonu (4 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
2709	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham):	223.029	-	-
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar:	114.756	656	0,5

Yukarıdaki tablolarda yer alan bilgiler dışında Nijer'in Çin Ulusal Petrol Şirketi (CNPC)'yle yaptığı anlaşma neticesinde Agadem petrol sahasından çıkartılan petrolün uluslararası pazarlara erişimine olanak sağlayan boru hattıyla Benin üzerinden satışı yapılmaktadır. 2024 yılında Nijer Hükümeti bu anlaşma karşılığında CNPC'den 400 milyon ABD doları gelir elde etmiştir.

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Sektörde hedef olarak seçilmesi gereken bölgelerin büyük şehirleri içermesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda başkent Niamey başta olmak üzere Maradi ve Zinder gibi bölgeler hedef olarak belirlenebilir. Özellikle Zinder'de bulunan rafineri kaynak sağlanması açısından faydalı olacaktır.

4.2. Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Sektör Nijer'in mevcut ekonomik koşulları gereği kamunun yönetimindedir. Enerji Bakanlığına bağlı Nigelec sektörde temel belirleyici kurumdur. Ülkenin en büyük elektrik üreticisi Türkiye merkezli WinEnerji firmasıdır. Firma, Moritanya menşeli “İstithwar West Africa”nın alt yükleniciliğini yürütmektedir. Firmanın Niamey’de kurulu 90 MW ve Zinder’de kurulu 22 MW’lık enerji santralleri bulunmaktadır (WinEnerji, 2025).

Merkezi şekilde üretilen elektrik dışında bireysel olarak jeneratörler ve küçük çaplı (günlük ihtiyaçlar için) güneş enerji panelleriyle elektrik üretimi sağlanmaktadır. Bu üretimlerin tamamına yakınına ilişkin herhangi bir kayıt tutulmamaktadır. Bu sebeple pazarda çok büyük bir enerji ihtiyacıyla beraber enerji altyapı ihtiyacı da bulunmaktadır.

Faydalı olabilecek kamu kurumlarının bilgileri aşağıdadır:

- NIGELEC: Nijer Elektrik Şirketi; elektrik enerjisinin üretimi, taşınması ve dağıtımından sorumlu kurum. <https://nigelec.ne/>
- ANPER: Nijer Kırsal Elektrifikasyonu Geliştirme Ajansı
- HASKE: Ulusal Elektriğe Erişim Stratejisi <http://www.haske.ne/>

4.3. Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Nijer’de sadece enerji sektörü özelinde değil genel olarak düzenlenen fuarların niteliği diğer ülkelerin fazla sayıda katılım sağladığı kapasiteye henüz erişmemiştir. Düzenlenen fuarlar küçük çaplı işletmelerin satış yaptığı “pazar yerleri” şeklinde faaliyet göstermektedir. Nijer dışından katılan ülkeler ağırlıklı olarak Sahel coğrafyasında bulunan ülkelerin ticari işletmeleridir.

4.4. Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

Ülkede sektörel firma talepleri sınırlıdır. Bu sebeple Genel Ticaret Heyetlerinin düzenlenmesinde yarar vardır. Bu kapsamda geçtiğimiz yıllarda DEİK Nijer İş Forumu düzenlenmiştir. Önümüzdeki dönemde de yapılması planlanan Karma Ekonomik Komisyon toplantısı çerçevesinde iş forumu ya da genel ticaret heyeti düzenlenmesi planlanmaktadır.

4.5. Sektörde İhale Yayınlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Sektör kamunun kontrolünde olduğundan dolayı ihaleler kamu kurumları tarafından yayınlanmaktadır. Nijer’de ihalelerin yayınlandığı temel mecra devletin resmi yayın organı olan LeSahel gazetesidir <https://www.lesahel.org/>. Söz konusu yayın organı Müşavirliğimizce takip edilmekte ve firmalarımızın ilgilenebileceği ihaleler Dış Talepler Bültenine bildirilmektedir. Ayrıca <https://www.nigeremploi.com/accueil> internet sitesinden de bazı ihale ilanlarına ulaşılmaktadır.

4.6. Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Nijer ile Türkiye arasında 8 Ocak 2013 tarihli Niamey’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşması” bulunmaktadır. Bu anlaşmaya istinaden iki ülke arasında Karma Ekonomik Komisyon kurulmuş ilk toplantısını 5-6 Kasım 2014 tarihlerinde Ankara’da yapmışlardır.

4.7. Yerleşik Ülkede Doğrudan Yatırım Yoluyla Giriş

Nijer’de enerji sektöründe yatırım yapılabilmesi için ilgili kurumlardan izin alınması ve sözleşme imzalanması gerekmektedir. Ülke ihtiyaçlarına yönelik dönem dönem ilana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra Enerji ya da Petrol Bakanlıkları ve bunların bağlı kuruluşlarıyla görüşülerek talepleri alınabilir. Büyük ölçekli yatırımların dışında bazı kamu idareleri (üniversite vs.) taleplerini gidermek amacıyla enerji sektöründe anlaşmalar yapabilmektedirler.

4.8. Dağıtım Kanalları

Ülkedeki enerji nakil hatları yeterli seviyede değildir. Özellikle nihai kullanıcıya elektriğin ulaştırılmasında sorunlar yaşanmaktadır. Enerji alanında yatırım yapılırken nakil hatlarının da birlikte ele alınmasında fayda olduğu değerlendirilmektedir. Ülkedeki elektrifikasyon oranı %18’dir (Enerdata, 2025).

4.9. Resmî Tatiller

Sıra	Tatilin Tarihi/Günü	Tatilin İsmi
1	1 Ocak Çarşamba	Yeni Yıl Günü
2	28 Mart Cuma	Kadir Gecesi
3	30 Mart Pazar	Ramazan Bayramı
4	21 Nisan Pazartesi	Paskalya
5	24 Nisan Perşembe	Ahenk Günü
6	1 Mayıs Perşembe	İşçi Bayramı
7	6/7 Haziran Cuma/Cumartesi	Kurban Bayramı
8	26 Haziran Perşembe	İslami Yeni Yıl Başlangıcı
9	26 Temmuz Cumartesi	CNSP (Anavatanı Koruma Ulusal Konseyi) Kuruluş Günü
10	3 Ağustos Pazar	Bağımsızlık Günü /Ulusal Ağaç Günü
11	4 Eylül Perşembe	Hız. Muhammed’in Doğumu
12	18 Aralık Perşembe	Cumhuriyet Bayramı /Ulusal Gün
13	25 Aralık Çarşamba	Noel

4.10. En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Ülkede en çok kullanılan sosyal medya platformları Facebook, Whatsapp ve Tiktok'tur.

4.11. Tanıtım ve Pazarlama

Yeni bir ürün veya marka tanıtımı yapılması durumunda ithal ürünlerin yerel dağıtıcılarının büyük bir çoğunluğu, kendi tedarikçilerinden reklam ve promosyon desteği beklemektedir. Nijer'de internet ağının az ve gelişmemiş olması ile tüketiciler genellikle radyo ve televizyon reklamlarından ürünleri tanımaktadırlar.

4.12. Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Nijer'de kurumlar vergisi önceki yıl boyunca gerçekleştirilen kârlar üzerinden her yıl düzenlenmektedir. Kurumlar vergisi oranı indirimsiz şekilde vergilendirilebilir kârın %30'u olarak belirlenmiş ve en yakın bin Franga yuvarlanmaktadır. Nijer'de %19'luk bir KDV oranı uygulanmaktadır. Ticari, endüstriyel veya profesyonel kullanıma yönelik veya kiraya verilmiş tesisler için %10 olarak uygulanmaktadır.

4.13. Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Sektör ürünlerinin temel alıcısı kamu yönetimi olacağından ilgili kamu idareleriyle görüşülmesinde fayda olduğu değerlendirilmektedir. Bu kurumların başında Enerji Bakanlığı ve bu bakanlığa bağlı kuruluşlar (Nigelec) gelmektedir.

5. Sektörde Yatırımcılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Enerji sektörünün doğası ve Nijer'in konumuyla bağlantılı olarak bu sektörde yatırım yapmak isteyen firmalarımız için Nijer pek çok açıdan fırsat sunmaktadır. Ülkenin enerji altyapısı gelişmeye açık bir durumdadır. Enerji arzındaki eksiklikle beraber dağıtım kanallarının yetersizliği ve elektriğe erişim oranının düşük olması bu alanda yatırımı açık hale getirmektedir. Uzun vadeli kâr imkânı sunmaktadır.

Enerji sektöründe özellikle Nijer'in konumundan dolayı güneşlenme süresinin fazla olması güneş enerjisi alanında yatırımların önemini artırmaktadır. Mikro-grid projeleri uzak bölgelere elektrik ulaştırılması için önemli fırsatlar sunmaktadır. Kamu-özel sektör işbirliklerinin yanı sıra güneş enerjisi yatırımlarında Dünya Bankası çeşitli finansman unsurlarıyla destekler verebilmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından bir diğeri olarak hidroelektrik santrallerinin yapımı için Nijer Nehri önemli bir konumdadır. Bu nehir üzerinde hidroelektrik santralleri kurularak ülkenin enerji arzında çeşitlilik yaratılabilir.

Hidrokarbon kaynakları açısından zengin bir potansiyeli bulunan ülkede petrol rafinerilerine ihtiyaç vardır. 2024 yılında faaliyete başlayan Benin boru hattıyla ülkede çıkarılan petrolün uluslararası pazarlara erişim imkanı artmıştır. Petrolün yanı sıra Trans Sahra Doğal Gaz Boru Hattı Projesi büyük bir fırsat sunmaktadır. Nijerya doğal gazının Nijer ve Cezayir üzerinden Akdeniz'e erişimi sağlamayı hedefleyen projeyle Nijer geçiş ülkesi olmasının getirdiği avantajları kullanmak istemektedir.

Ülkede enerji altyapısının yetersiz olmasından dolayı sanayi gelişmesi beklenen düzeyde değildir. Enerji arzının çeşitlendirilmesi ve artırılmasıyla birlikte enerji dağıtım kanalları da genişleyecektir. Bu alan bir başka yatırım fırsatı olarak ortaya çıkacaktır. Enerjiye erişimin artırılması sonucunda ülke sanayisinin gelişiminin hızlanacağı değerlendirilmektedir.

Yatırım yapmak isteyen firmalar için ilgili kamu idareleriyle görüşülerek vergi muafiyetleri tanınması imkanı bu alandaki maliyetlerin düşürülmesine katkı sağlayacaktır.

6. Sektörde Yatırımcılarımızı Bekleyen Tehditler

Enerji sektöründe yatırımcı olmak isteyen firmalar açısından ülkenin içinde bulunduğu siyasi ortam en büyük tehdit ortamlarından birisidir. 2023 yılında yaşanan askeri darbeye birlikte geçiş hükümeti kurulmuştur. 2024 yılı sonunda alınan kararlar 5 yıl boyunca bu hükümet tarafından yönetilecektir. Bu durum yatırım yapmak isteyen firmalar açısından çekincelere sebep olmaktadır.

Finansmana erişim konusunda yerel kaynaklar çeşitlilik sağlamakta zorlanmaktadır. Ancak bir önceki bölümde ifade edildiği gibi Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar bu noktada dikkate alınabilir.

Yatırım yapılmak istenen alanda ilgili kamu idareleriyle görüşmeler belirli zaman almaktadır. Karar verilmesi sürecinde geçen süre beklenilenden uzun olmaktadır. Firmaların bu durumu bilerek hareket etmelerinden yarar vardır.

7. Enerji Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Enerji sektöründe yatırım ya da ihracat yapmak isteyen firmaların öncelikli değerlendirmeye almaları gereken konu herhangi bir anlaşmaya varılmadan önce ülke ziyaretinin mutlaka yapılmasıdır. Taraf ülkedeki firma ya da kamu idaresiyle birebir ve yüz yüze görüşme yatırımın şekillenmesi açısından önem arz etmektedir.

Yapılacak ziyaretlerde yerel ortaklarla işbirliği imkanlarının araştırılması sonrası için fayda sağlayacaktır. Yerel ortakların ülkedeki bağlantıları sayesinde sürecin hızlanmasına katkı sunacaktır.

Finansmana erişim için özellikle uluslararası kaynakların (Dünya Bankası, Afrika Kalkınma Bankası vs.) sağlanması ülkede yatırım için avantaj sağlayacaktır. Yerel kaynakların sınırlı olduğu bilinerek hareket edilmelidir.

Yatırım yapılacak alanda hacmi yüksek işlere girişilmeden önce küçük çaplı işlerle başlanması ülkenin iş kültürünün öğrenilmesi açısından da fayda sağlayacaktır. Bu işlerle beraber yerel bağlantı havuzu genişleyecektir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

İlgili sektörde ihracatın yanı sıra ülkede yerleşik olarak yatırım yapmak isteyen firmalarımızın başta Enerji Bakanlığı olmak üzere ilgili kamu kurumlarıyla görüşmeler yaparak yatırımlarına başlamalarında fayda vardır. Enerjinin ana alıcısı kamu tarafı olacağından sözleşme süresi, fiyat, alım garantisi gibi konuların belirlenmesi önem arz etmektedir. Ayrıca yatırım yapılırken ortaya çıkacak maliyetlerin azaltılması adına çeşitli teşvik ve muafiyetler talep edilebilir. Bu durumda Enerji Bakanlığı'nın yanı sıra Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları ile Ticaret ve Sanayi Bakanlığıyla da görüşülmesi önemlidir.

Yukarıda sayılan kurumlara ek olarak finansmana erişimde yardımcı olabilecek bir başka kurum ANPIPS (Agence Nationale pour la Promotion des Investissements)'tir. Nijer Ulusal Yatırım Teşvik Ajansı yatırımcılara bir çeşit rehberlik hizmeti sunmaktadır.

9. Genel Değerlendirme

İki ülke arasında siyasi ilişkiler durumu ticaretin ivme kazanmasına destek olacak düzeydedir. 2024 yılı Temmuz ayında Türkiye Cumhuriyeti heyetinin 4 bakan, bakan yardımcısı ve çeşitli kurumların yöneticileriyle ülkeye üst düzey ziyaret gerçekleştirmesi akabinde Nijer'in ülkemizden ticaret ve yatırım alanında beklentileri artmıştır.

Nijer'in bulunduğu coğrafi konumdan dolayı pek çok ülkeye göre imkanları kısıtlı olabilir. Ancak özellikle elektrik gibi hem bireysel hem de sanayi alanında temel ihtiyaçlardan birine erişimin kısıtlı olması bu alandaki yatırım fırsatlarını artırmaktadır. Ülkede bireysel tüketicilerin pek çoğu küçük çaplı güneş enerjisi panellerini kullanarak elektrik ihtiyaçlarını gidermeye çalışmaktadır. Bu ihtiyaçlarının günün belirli saatlerinde ve çok küçük hacimlerde giderilmektedirler. Özellikle güneş enerjisi alanında yapılacak yatırımların elektrik dağıtım kanallarıyla beslenmesiyle birlikte geri dönüşünü hızlandıracaktır. Ülkede bu alanda yatırım boşluğu bulunmaktadır ve firmalarımız açısından fırsatlar sunmaktadır.

10. Yararlı Adresler ve Kurumlar

Tablo 11: Yararlı Adresler ve Kurumlar Listesi

Nijer Hükümeti https://www.gouv.ne/	Enerji ve Yenilenebilir Enerji Bakanlığı http://www.energie.gouv.ne/
Nijer Ulusal Elektrik Şirketi https://www.nigelec.ne/	Nijer Ulusal Petrol Şirketi SONIDEP
Nijer Ulusal Yatırım Teşvik Ajansı https://anpips.ne/	Devletin Resmi Yayını https://www.lesahel.org/
Ulusal Elektrik Erişim Stratejisi (HASKE) http://www.haske.ne/	Nijer Ticaret ve Sanayi Odası https://cciniger.org/

11. Kaynakça

AFDB. (2025, 4 2). <https://www.afdb.org/en/mission-300-africa-energy-summit/accelerating-africas-energy-transition/niger-energy-fact-sheet> adresinden alındı

Enerdata. (2025, 03 13). [https://www.enerdata.net/estore/energy-market/niger/#:~:text=Niger%20Energy%20Research&text=In%20a%20context%20of%20rapid,\(%2B28%25%20since%202010\)](https://www.enerdata.net/estore/energy-market/niger/#:~:text=Niger%20Energy%20Research&text=In%20a%20context%20of%20rapid,(%2B28%25%20since%202010)). adresinden alındı

Enerdata. (2025, 4 2). <https://www.enerdata.net/estore/country-profiles/niger.html#:~:text=Niger%20imported%2086%25%20of%20its,7%2D8%25%20in%202024>. adresinden alındı

ICAT. (2025, 04 16). ICAT: <https://climateactiontransparency.org/nigers-data-driven-energy-transition-boosts-climate-action-and-national-development/#:~:text=The%20data%20demonstrated%20a%20dependency,and%20solar%20and%20wind%20power>. adresinden alındı

IEA. (2025, 4 2). <https://www.iea.org/countries/niger> adresinden alındı

WinEnerji. (2025, 04 15). WinEnerji. <https://winenerji.com/tr/> adresinden alındı

12. Tablolar Listesi

Tablo 1: Tüketime yansıyan elektrik fiyatları (FCFA, 1 AVRO~656 FCFA)	4
Tablo 2: Enerji Sektörü Firmaları.....	5
Tablo 3: Enerji Sektörü 2023 Yılı İthalat	6
Tablo 4: Enerji Sektörü 2024 İlk 3 Çeyrek İthalat	6
Tablo 5: Enerji Sektörü 2023 Yılı İhracat	7
Tablo 6: Enerji Sektörü 2024 Yılı İlk 3 Çeyrek İhracat	7
Tablo 7: 2023 yılı Dörtlü Tarifede İthalat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)	8
Tablo 8: 2024 yılı (İlk 9 ay) Dörtlü Tarifede İthalat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları).....	9
Tablo 9: 2023 yılı Dörtlü Tarifede İhracat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları)	10
Tablo 10: 2024 yılı (İlk 9 ay) Dörtlü Tarifede İhracat Yapılan Ülkeler (1000 ABD Doları).....	11
Tablo 11: Yararlı Adresler ve Kurumlar Listesi.....	17